ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА

Общо правило - чл. 127, ал. 2 от КСО

Лицата, работещи при условията на първа и втора категория труд, които са осигурени във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване, задължително се осигуряват и в професионален пенсионен фонд за пенсия за ранно пенсиониране, независимо от възрастта, с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 4в във фонд „Пенсии“.

Съгласно чл. 4в, ал. 1 от КСО осигурените в професионален пенсионен фонд лица имат право еднократно да променят осигуряването си от професионален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ с увеличена осигурителна вноска в размера на осигурителните вноски по чл. 157, ал. 1, т. 2, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране.

Забележка:

- Не се осигуряват в професионален пенсионен фонд лицата, които са избрали да променят осигуряването си от професионелен пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на ДОО с увеличена осигурителна вноска в размера на осигурителната вноска за професионален пенсионен фонд.

Внимание:

Лицата, които са променили осигуряването си от професионелен пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на ДОО, не могат да възобновяват осигуряването си в професионален пенсионен фонд.

- Не се дължат вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в професионален пенсионен фонд за лицата, които по силата на двустранните споразумения в сферата на социалната сигурност, не се осигуряват във фонд „Пенсии”, но са задължително осигурени в друг фонд на държавното обществено осигуряване.

За разлика от универсалните пенсионни фондове, за осигуряването в професионален пенсионен фонд е без значение възрастта на осигурените лица. Предпоставка за осигуряването е те да работят при условията на първа и втора категория труд.

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

Категориите труд са определени в:

- ***Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране*** (НКТП)

- ***Инструкция №13 от 31 октомври 2000 г. за прилагане на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране*** (Инструкция №13 от 31 октомври 2000 г.)

➢ Трудът, положен на длъжности, обхванати с чл. 1 от НКТП, **е от първа категория**.

➢ Трудът, положен на длъжности, обхванати с чл. 2 от НКТП, **е от втора категория.**

Категоризацията на труда е въведена поради тежките и специфични условия, при които полагат труда си определени категории работници и служители.

ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

Размер:
В чл. 157, ал. 1, т. 2 от КСО са определени размерите на осигурителните вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд.

До влизане в сила на ЗБДОО за 2026 г, съгласно ***Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.*** размерът на осигурителните вноски в процент от месечния осигурителен доход е както следва:
- 12 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд;
- 7 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Разпределение:
- За разлика от универсалните пенсионни фондове, вноските за ДЗПО в професионалните пенсионни фондове **са изцяло за сметка на осигурителите**.
- Съгласно разпоредбата на чл. 157, ал. 4 от КСО, вноските за професионалните пенсионни фондове на морските лица **са изцяло за тяхна сметка.**

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

Срокове за внасяне - чл. 158 от КСО:
Осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се внасят в сроковете по чл. 7 от КСО. Осигурителните вноски на лицата по чл. 4а, ал. 1 се удържат и внасят по реда на чл. 4а, ал. 7 (Виж Фиш I.I.7.2).

Осигурителните вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд се събират от НАП. Превеждат се в специализирана сметка за задължително допълнително пенсионно осигуряване на НАП, като в 30-дневен срок от постъпването им се превеждат по сметка на съответния пенсионен фонд на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява.

Чл. 157, ал. 7 от КСО:
Осигурителните вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд за лицата, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст, се превеждат във фонд „Пенсии" на държавното обществено осигуряване.

Както при провеждането на държавното обществено осигуряване, вноските за ДЗПО в професионален пенсионен фонд за работниците и служителите и за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 7 и т. 8 от КСО **стават дължими и когато трудовите възнаграждения на осигурените лица са само начислени, но не са изплатени или не са начислени**

ВНИМАНИЕ

С оглед разпоредбата на чл. 159, ал. 4 от КСО, при наличие на няколко задължения за ДЗПО, до започване на принудителното им събиране, длъжникът може да заяви кое от тях погасява. Ако не е заявил това, погасяването се извършва по реда на чл. 169, ал. 5 и 6 от ДОПК.

Забележка:
Чл. 169, ал. 5 от ДОПК гласи, че в случаите по ал. 4 на същия член с постъпила сума се погасява задължението от съответния вид, срокът за внасяне на което изтича най-рано към датата на плащането, освен ако в закон не е предвидено друго. Ако срокът за внасяне на две или повече публични задължения от един и същ вид изтича на една и съща дата, те се погасяват съразмерно.

Заявлението е Приложение №2 към чл. 4, ал. 4 от ***Наредбата за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за***

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД

Чл. 157, ал. 6 от КСО
Доходът, върху който се внасят осигурителни вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд, е дохода, върху който се дължат осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване (Виж Фиш I.I.8).

Вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд не се дължат и в случаите на чл. 9, ал. 6 и ал. 7 от КСО:

- за времето, през което са полагани грижи за лица с определена чужда помощ, от техните съпруг (съпруга), родител (осиновител) или един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане.

- за периода на наборна или мирновременна алтернативна служба и времето, през което неработеща майка е гледала дете до 3-годишна възраст.

ВНИМАНИЕ

Осигурителни вноски за ДЗПО в професионален пенсионен фонд се дължат и в следните случаи:

- за времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 и чл. 4а, ал. 1 от КСО не са работили поради незаконно недопускане или отстраняване от работа или когато са отстранени и в последствие възстановени на работа по реда, определен в специални закони.

- за времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 и чл. 4а, ал. 1 от КСО са били без работа поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи.

- за времето, през което трудоустроеното лице не работи, тъй като не му е предоставена подходяща работа от осигурителя съобразно предписанията на здравните органи.

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД